

DE OVERHEID



Alle walvissen beschermd

De natuurbeschermingswet is in Nederland de meest geëigende wet voor de directe bescherming van (plante- en) diersoorten. Krachtens deze wet beschermde diersoorten mag men niet bezitten, vangen, doden of verontrusten. Ook mogen hun nesten of holen niet vernield worden. De enige keer dat er dieren als beschermd zijn aangewezen was in 1973. Sinds die tijd genieten hamster, bruinvis, tuimelaar, eikelmuis, hazelmuis, egel en alle soorten vleermuizen deze bescherming. Van natuurbeschermingszijde is er vaak op aangedrongen deze lijst uit te breiden. Daarbij werd onder andere gedacht aan de onbejaagbare zoogdiersoorten uit de jachtwet, zoals zeehond, eekhoorn, das, otter, wezel, boom- en steenmarter. De bescherming die de natuurbeschermingswet biedt is verdergaand dan een onbejaagbare status in de jachtwet.

Een andere groep die een wettelijke bescherming ontbeerde was die van de walvissen voor de Nederlandse kust. Op grond van de Conventie van Bern was Nederland verplicht voor de in het verdrag genoemde soorten beschermende maatregelen te treffen. Deze verplichting lag er al sinds 1979. Nu (1991) heeft staatssecretaris J.D. Gabor van LNV de lijst met beschermde soorten uitgebreid met 'alle walvissoorten'. Enerzijds is deze uitbreiding een verrassing omdat de staatssecretaris verder gaat dan het verdrag verplicht, anderzijds is het een teleurstelling dat er niet meer zoogdiersoorten zijn opgenomen. Met name het ontbreken van de noordse woelmuis, otter

en das, alle drie prioritaire soorten in het Natuurbeleidsplan, betekent een gemiste kans. Vooral het ontbreken van de otter is merkwaardig, omdat deze soort eveneens behoort tot de soorten genoemd in de conventie. Opvallend is dat de jachtorganisaties zich telkens fel verzetten tegen overheveling van onbejaagde soorten uit de jachtwet naar de natuurbeschermingswet. Hun argument is dat de jagers dan hun belangstelling voor deze soorten verliezen en dit de actieve bescherming zou schaden.

Aanwijzing als beschermd diersoort heeft helaas niet tot gevolg, dat er beschermende maatregelen voor de genoemde soorten worden genomen in de vorm van beheersmaatregelen werken. Ook verhindert het de verdere aantasting van hun biotoop niet, wat meestal de oorzaak is van achteruitgang. In feite

vormt aanwijzing alleen een bescherming tegen direct menselijk handelen. Daarnaast, en dat is zeker zo belangrijk, heeft aanwijzing een signaleringsfunctie. Het kunnen schermen met het voorkomen van beschermde soorten in een natuurerrein vormt psychologisch een belangrijk argument voor publiek en lagere overheden. Een evenwichtig samengestelde lijst van beschermde soorten, die daadwerkelijk bedreigd zijn en waarvoor ten behoeve van het voortbestaan gepaste maatregelen nodig zijn, kan een bruikbaar hulpmiddel zijn. De staatssecretaris mag het besluit verder uitbreiden met beschermde soorten. Echter, tegelijkertijd moet hij dan ook geld beschikbaar stellen voor beheersmaatregelen en biotoopbescherming, anders blijven het holle frasen.

Reinier Akkermans

OOK WIJ DENKEN ÉN
ONTWIKKEN MILIEU-
VRIENDELIJK! ★



Bescherming roofzoogdieren?



In Vlaanderen wordt de eekhoorn overgeheveld van de Jachtwet naar de Wet op het Natuurbehoud.

Binnen de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud van de Vlaamse Raad is een werkgroep 'jacht' ingesteld, die belast wordt met het groeperen van een aantal dekreetvoorstellen. Het is de bedoeling een voorstel tot wijziging van de

jachtwet aan de commissie voor te leggen. Het voorstel houdt een aantal serieuze verbeteringen in ten opzichte van de huidige jachtwetgeving. Daarbij is rekening gehouden met de vraag van de NCBR om een beschermd statuut voor alle in-

heemse roofzoogdieren. Zo zullen soorten als wezel, hermelijn, bunzing, boomarter, steenarter, das en wilde kat worden overgeheveld naar de wet op het Natuurbehoud. Dit betekent dat van de roofzoogdieren voortaan alleen de vos bejaagbaar blijft, evenwel buiten de schoontijd. De eekhoorn wordt eveneens uit de jachtwet genomen. Daarnaast worden de bepalingen rond de dubbele konijnenschade geschrapt en wordt voorgesteld de schade die wordt aangericht door niet-bejaagbaar wild of door wild afkomstig uit natuurreservaten te vergoeden via een fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur.

Dirk Criel